

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ing. Silvana Jirotková, náměstkyně, sekce hospodářské politiky a podnikání

Na Františku 32

110 15 Praha 1

cc. Ing. Milada Hrabánková, ředitelka Odboru živností a spotřebitelské legislativy

cc. Ing. Pavel Vinkler, Ph.D., ředitel Odboru podnikatelského prostředí a obchodního podnikání

cc. JUDr. Jitka Rybová, ředitelka Odboru legislativní a právní

datovou schránkou

V Kladně dne 12. března 2021

Věc: Výzva ke zrušení povinných kvót na tuzemské potraviny v maloobchodě

Vážení,

jménem Asociace pro férový trh, z.ú. se na Vás obracíme ve věci aktuálně projednávané legislativní úpravy povinných kvót na tuzemské potraviny v maloobchodu, které přináší celou řadu negativních dopadů na spotřebitele a celý trh.

V lednu Poslanecká sněmovna schválila novelu zákona o potravinách a tabákových výrobcích, která mimo jiné zavádí požadavek, aby obchody s větší prodejní plochou nabízely převážně české potraviny vyprodukované v České republice. Zavedení kvót je odůvodňováno snahou podpořit české zemědělce a výrobce potravin. Taková snaha se však České republice nemusí vyplatit, neboť ta pravděpodobně bude čelit sankcím za omezování jednotného trhu. Zemědělcům samotným však mnoho prospěchu nepřinese a jednoznačně budou bití spotřebitelé omezením sortimentu a nárůstem cen.

Podle aktuálního návrhu novely se „českou potravinou“ rozumí potraviny, u kterých 100 % všech složek celkové hmotnosti potraviny, vinařských produktů nebo mléka pochází z České republiky, a prvovýroba, narození, chov a porážka zvířat a všechny fáze výroby proběhly na území České republiky.

Zásadní vadou navrhovaného režimu je omezení hospodářské soutěže a zjevný rozpor s předpisy Evropské Unie. Konkrétně, zavedení množství omezení dovozu a veškerá opatření s rovnocenným

účinkem jsou zakázána v čl. 34 Smlouvy o fungování Evropské unie. Evropská Komise striktně kontroluje dodržování těchto pravidel a k jejich porušením přistupuje nekompromisně. Je tak zjevné, že Evropská komise vzápětí po přijetí takové úpravy zahájí jednání v této věci.¹ V případě, že projednání nepovede k odstranění kvót, Komise bude žalovat Českou republiku u Evropského soudního dvora a je velmi pravděpodobné, že bude uložena vysoká pokuta za porušení práva Evropské unie. Zároveň může Česká republika čelit žalobám ze strany jiných členských států, jejichž výrobky by v důsledku novely byly diskriminačně vyloučeny z přístupu na český trh. Ostatně některé členské státy Evropské unie již Českou republiku ke zrušení kvót vyzvaly.²

Z hlediska fungování nového režimu je také zásadním problémem povaha povinnosti nově ukládané obchodníkům. Aktuální verze novely stanoví totiž podíl vybraných základních českých potravin prodaných konečným spotřebitelům. Tedy podíl českého zboží v nákupech, které si budou spotřebitelé z prodejen odnášet, a tedy ukládá obchodníku povinnost zajistit, že si zákazník vybere především české zboží. Takový způsob direktivní regulace nutně povede ke zcela absurdním situacím, kdy by prodejce např. musel ověřit před dokončením prodeje, zda je splněna předepsaná kvóta českého zboží, a spotřebiteli z jeho nákupního košíku vyjmout zboží z dovozu (a to i proti vůli nebohého spotřebitele), jen aby byly naplněny kvóty pro české potraviny. Obchodník se takovým situacím může vyhnout leda tak, že bude prodávat výhradně české potraviny, to však **zjevně omezí výběr a dostupnost zboží všem spotřebitelům.**

Zavedené povinných kvót na prodej tuzemských potravin zároveň nutně povede ke **zdražení základního sortimentu v obchodech.** Především proto, že v důsledku omezení hospodářské soutěže nebudou muset čeští výrobci soutěžit o produkty z jiných zemí Evropské unie, které často mohou být, při stejné kvalitě, levnější. Zároveň u mnohých potravin Česká republika nemá dostatečné klimatické a přírodní podmínky či know-how a technologie k tomu, aby bylo možné příslušné výrobky vůbec vyprodukovat, resp. dodávat po většinu roku, natož, aby produkce byla v dostatečném množství a kvalitě, aniž by se uvedené podepsalo na ceně prodávaných potravin a výrobků.

Zjevné nesystematičnosti novely nasvědčuje rovněž skutečnost, že se navrhovaná regulace nijak nedotýká internetových obchodů s potravinami, které dnes představují velmi významný prodejní kanál, srovnatelný s obchodními řetězci. Negativní dopady novely směřují pouze na větší obchody.

Asociace pro férový trh k této problematice rovněž vypracovala zevrubnou analýzu potravinové soběstačnosti České republiky,³ která potvrzuje velmi **negativní dopady navrhovaných kvót na spotřebitele a tuzemský maloobchodní trh.** Analýza je přílohou tohoto dopisu.

Z výše uvedených důvodů **vyzýváme Ministerstvo průmyslu a obchodu, aby zabránilo zavedení povinných kvót na tuzemské potraviny v maloobchodě,** neboť to bude mít silně negativní dopady na spotřebitele i celý trh. Přitom zavedení kvót není ani nezbytné a ani způsobitelné k dosažení deklarovaných cílů (podpora malých zemědělců, zvýšení zaměstnanosti atd.), k nimž mají být údajně kvóty na české potraviny zaváděny.

¹ https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/kvoty-na-ceske-potraviny-evropska-unie_2101211159_pj

² https://www.ceskenoviny.cz/index_view.php?id=1984884

³ <https://www.ferovytrh.cz/index.php/2021/03/02/analyza-potravinove-sobestacnosti-cr-negativni-dopady-zavedeni-kvot/>

Máme zájem tuto problematiku dále diskutovat a jsme připraveni napomáhat Ministerstvu průmyslu a obchodu v příslušných krocích a předejít tak zcela nedůvodným a zbytečným újmám jak pro spotřebitele, tak podnikatele v maloobchodu. Uvítali bychom možnost projednání předmětné záležitosti a způsobů, jak Asociace pro férový trh může podpořit řešení dané situace.

Kontaktní údaje Asociace pro férový trhu jsou uvedeny níže.

S pozdravem

Mgr. Václav Slavíček, ředitel

Asociace pro férový trh, z.ú.

Příloha: Analýza potravinové soběstačnosti ČR – negativní dopady zavedení kvót

Asociace pro férový trh, z.ú.

A: Plk. Stříbrného 705, 272 01 Kladno

E: info@ferovytrh.cz

W: www.ferovytrh.cz

Asociace pro férový trh, z.ú. je zapsaným ústavem zaměřujícím se veřejně prospěšnou činností v oblasti ochrany spotřebitelů a férového fungování trhů.

Misí Asociace pro férový trh je ochrana zájmů spotřebitelů a účastníků trhu, rozvoj a kultivace čistého podnikatelského a konkurenčního prostředí tolerantního vůči spotřebitelským zájmům a zájmům dalších subjektů na trhu.

Poskytuje veřejnosti a účastníkům trhu základní informace o rizicích pro spotřebitele i firmy a o jejich právech, a problémech ve fungování trhů, obecná doporučení a vyjádření.

Připravuje analýzy aktuálních problémů na trhu, nových opatření či legislativy, hodnocení jejich dopadů na spotřebitele a účastníky trhu.

Aktivně napomáhá k řešení identifikovaných problémů, komunikuje příslušná témata s orgány veřejné správy a zapojuje se také do přípravy nové legislativy a opatření, které se týkají ochrany spotřebitelů a férového fungování trhů.

Další informace o činnosti Asociace pro férový trh jsou dostupné na www.ferovytrh.cz.